

010000, Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 14
тел.: 8 (7172) 71 28 68, факс: 8 (7172) 30 18 65
www.prokuror.gov.kz

010000, город Астана, проспект Мәңгілік Ел, 14
тел.: 8 (7172) 71 28 68, факс: 8 (7172) 30 18 65
www.prokuror.gov.kz

21.07.2023 № 2-01-23-58476

21.06.2023 жылғы №ДС-245

**«Ауыл» партиясынан
Қазақстан Республикасының
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына
(тізім бойынша)**

Жер қатынастары саласындағы кәсіпкерлердің
проблемалық мәселелеріне қатысты

Құрметті депутаттар!

Бас прокуратура жер қатынастары саласындағы кәсіпкерлер құқықтарының бұзылуы туралы депутаттық сауалды қарап, төмендегіні хабарлайды.

А. Тұрсынбаевтан жерді алып қоюға, «Нұртау Темір» ЖШС-ның экологиялық сараптама қорытындысының және эмиссияға рұқсатының күшін жоюға қатысты

Байзақ ауданы әкімдігінің 31.05.2018 жылғы қаулысымен А. Тұрсынбаевқа Түймекент ауылдық округінде балық және құс өсіру үшін ауданы 12,45 га жер учаскесі (5 жыл мерзіміне жалға) берілді.

05.06.2018 жылы аудандық Жер қатынастары бөлімі мен А. Тұрсынбаевтың арасында жер учаскесін жалға алу шарты жасалды.

Жамбыл облысының Жерлерді пайдалану және қорғалуын бақылау басқармасы (бұдан әрі – Басқарма) облыс әкімі орынбасарының 03.07.2020 жылғы хаттамалық тапсырмасының негізінде жүргізілген жоспардан тыс тексеру нәтижесі бойынша аталған мәмілені сотта даулады.

Негіз - жер учаскесі конкурстық рәсімнен тыс берілген және учаскені су қоры жерлерінің құрамына енгізу туралы деректер жоқ.

Анықтама ретінде: Жер кодексінің 48-бабы 1-тармағының 10-1) тармақшасына сәйкес жасанды құрылыстар салу үшін аумақтық сулар алып жатқан **су қоры** жерлерінің құрамынан жер беруді қоспағанда, жер беру сауда-саттықта (аукционда) жүзеге асырылады.

Байзақ аудандық сотының 20.12.2020 жылғы шешімімен Басқарманың талап қоюы қанағаттандырылды (Жамбыл облыстық сотының 10.03.2021 жылғы қаулысымен сот актісі өзгеріссіз қалдырылды).

Дауды шеше отырып, сот бақылаушы органның даулы учаскені беру кезінде жер заңнамасын бұзушылығы туралы дәлелдерімен келісті.

Аудан әкімдігінің мәліметіне сәйкес А. Тұрсынбаев берілген жерге инвестициялық салым жасамаған (сиыр фермасының сұйық қалдықтарын жинау орны (шұңқырлар) жер берілгенге дейін учаскеде болған).

Кейін Жамбыл облыстық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасының 08.11.2022 жылғы қаулысымен Байзақ ауданы әкімдігінің учаскені мемлекеттік жер қорына қайтару туралы талап қоюы қанағаттандырылды.

15.06.2023 жылы Жамбыл облысының прокуратурасы облыс әкімдігіне осы және басқа да фактілер бойынша заңдылықты бұзушылықтарды жою және осындай кемшіліктерге жол бермеу туралы ұсыну енгізді (қаралу сатысында, аралық жауап алынды).

«Нұртау Темір» ЖШС-ның (бұдан әрі – Серіктестік) экологиялық сараптамасының қорытындысы мен эмиссияға рұқсаты бойынша Алматы қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының 17.01.2022 жылғы шешімімен Алматы қаласы бойынша Экология департаментінің талап қоюының негізінде олар заңсыз деп танылғаны туралы хабарлаймыз.

Сот шешімді дауланған актілерді жасау кезінде бұзушылықтардың болуымен, атап айтқанда санитарлық-қорғау аймағы өлшемдерінің қажетті параметрлерге сәйкес келмеуімен уәждеді (қауіптіліктің IV класындағы объектілер үшін ол **100-ден 299 метрге дейін**, ал іс жүзінде кәсіпорынның ластануының төтенше көзінен жақын жердегі үйге дейінгі қашықтық **16 метрді** құрады).

Анықтама ретінде: Экологиялық кодекстің, Қазақстан Республикасы Үкіметінің 17.01.2012 жылғы №93 қаулысымен бекітілген өндірістік объектілерге қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптардың нормаларын және басқа да нормативтік құқықтық актілерді бұзу.

Осы қаулымен қоршаған ортаға және халықтың денсаулығына зиян келтірмеу мақсатында бұзушылықтар жойылғанға дейін Серіктестіктің қызметі тоқтатылды.

Алматы қалалық сотының азаматтық істер жөніндегі сот алқасының 05.05.2022 жылғы қаулысымен бірінші сатыдағы соттың шешімі өзгеріссіз қалдырылды.

Қазіргі уақытта жоғарыда аталған сот актілеріне шағымданудың алты айлық мерзімі өткен.

Сонымен бірге А. Тұрсынбаевтың және Серіктестіктің Азаматтық процестік кодекстің 438-бабының 6-бөлігінде көзделген ерекше негіздерді ұсына отырып, аталған сот актілерін қайта қарау туралы өтінішхатпен Жоғарғы Сот Төрағасына жүгіну мүмкіндіктері бар.

Автожол салу кезінде «Жаңару» шаруа қожалығының аумағына кіруді шектеуге қатысты

Президенттің 16.05.2003 жылғы №1095 Жарлығын іске асыру мақсатында Үкіметтің 11.01.2002 жылғы №25 қаулысымен «2015 жылға дейінгі автомобиль стратегиясы» және «2006-2012 жылдарға арналған автожол саласын дамыту» бағдарламалары (бұдан әрі - бағдарламалар) бекітілді.

Бағдарламаларды орындау үшін Іле ауданының әкімдігі Үлкен Алматы айналма автомобиль жолын (бұдан әрі – ҰАААЖ) салу үшін жер учаскелерін алып қою бойынша жұмыстар жүргізді, олар жер қорына қайтарылғаннан кейін Индустрия және инфрақұрылымдық автомобиль комитетіне тапсырылды.

Аталған сауалда көрсетілген «Жаңару» шаруа қожалығына тиесілі жер учаскесінде автомобиль жолының құрылысы жүргізілген жоқ.

Барлық жұмыстар жобаға сәйкес ҰАААЖ құрылысына бөлінген шекараларда орындалған.

«Жаңару» шаруа қожалығының аумағына кедергісіз өтуді қамтамасыз ету үшін ҰАААЖ-дан 300 метр қашықтықта жерасты өткелі көзделген.

Сонымен қатар Іле ауданының прокуратурасы 30.06.2023 жылы жер пайдаланушының өз учаскесіне жол жүруіне кедергі болған жағдайда шаралар қабылдау туралы жергілікті әкімдікке хат жолдады.

«Кублей» зауытының жағдайы бойынша прокуратура органдары қабылдаған шаралар туралы

2021 жылдан бастап Батыс Қазақстан облысының прокуратура органдары «Кублей» ЖШС зауытымен және «Ирменова Ж.С.» ЖК-мен байланысты жер мәселесі бойынша 3 қадағалау актісін енгізді.

Анықтама ретінде: қадағалау актілері «Ж.С. Ирменова» ЖК-нің жер учаскесін егжей-тегжейлі жоспарлау жобасын заңсыз түзетуге байланысты бұзушылықтар және осы жағдайды шешу бойынша қала әкімдігінің әрекетсіздігі бойынша енгізілді.

Қаралу нәтижесі бойынша 3 лауазымды адам, оның ішінде Орал қаласының әкімі және оның орынбасары жазаланды.

Сондай-ақ прокуратураның ұсынуларын қарау шеңберінде «Ж.С. Ирменова» ЖК 21.07.2021 жылы тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу туралы заңнаманың талаптарын бұза отырып, үлестік қатысушылардың қаражатын тартқаны үшін Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің (бұдан әрі – ӘҚБтК) 320-бабының 1-бөлігі бойынша әкімшілік жауаптылыққа тартылды (437 550 теңге сомасында айыппұл төленді).

09.09.2022 жылы Батыс Қазақстан облысының Мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылау басқармасы (бұдан әрі – МСҚББ) «Ж.С. Ирменова» ЖК-ні ӘҚБтК-нің 323-бабы (белгіленген тәртіппен пайдалануға енгізілмеген объектілер мен кешендерді пайдалану) бойынша әкімшілік жазаға тартқан.

Бұдан басқа, «Кублей» ЖШС-ның мүддесі үшін Б. Базарбектің жолданымы бойынша 26.05.2021 жылы МСҚББ-ның басшысы Б. Сейтқали ӘҚБтК-нің 323-1-бабы (сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі туралы заңнаманы бұзушылық) бойынша әкімшілік жауаптылыққа тартылды.

Жалпы, кінәлі адамдарды жауапқа тарту прокуратураның үйлестіруші рөлінің нәтижесі болды.

Адал кәсіпкерлерді қорғау және олардың құқықтарын бұзудың жолын кесу қадағалау органының қызметінде басымдық болып табылатынын айта кету керек.

Мемлекет басшысының соңғы тапсырмаларына сәйкес, аталған бағыттағы жұмыстар қарқынды деңгейде және прокуратура органдарының ерекше бақылауына алынған.

Б. Асыллов